

Kontakt dla mediów:

Luiza Nowicka, PARP

e-mail: luiza_nowicka@parp.gov.pl

tel.: 880 524 959

Informacja prasowa

Warszawa, 22.04.2023 r.

Świętujemy Dzień Ziemi!

Już 22 kwietnia będziemy obchodzić Światowy Dzień Ziemi, któremu w tym roku towarzyszy hasło przewodnie „Zainwestuj w naszą Planetę”. Inicjatywa stanowi świetną okazję, by promować ekologię poprzez organizację różnego rodzaju akcji społecznych, takich jak zbieranie śmieci czy sadzenie drzew. To również szansa, by podnieść świadomość na temat postępującego globalnego ocieplenia, które na skutek działalności człowieka wzrasta w tempie 0,2°C na dziesięć lat. To pociąga za sobą kolejny problem: kurczenie się zasobów wodnych – w ciągu ostatnich 20 lat ilość dostępnej wody słodkiej (pitnej) zmniejszyła się o 1 cm rocznie.

Święto zostało ustanowione w 1970 r. pod wpływem nacisków społecznych i uchodzi za jedno z największych wydarzeń obywatelskich na świecie, które stało się przyczynkiem do przyjęcia przełomowych w tamtym czasie przepisów dotyczących ochrony środowiska w USA. W odpowiedzi na to wydarzenie powstały ustawy o czystym powietrzu, czystej wodzie i zagrożonych gatunkach, do życia powołano również Agencję Ochrony Środowiska (EPA). Później wiele krajów przyjęło podobne przepisy.

Zmiana zaczyna się od działania

Obecnie jesteśmy świadkami kryzysu klimatycznego, który jest ogromnym problemem dla całego świata. Konsekwencje tego są odczuwalne już dziś, a zdaniem specjalistów ta sytuacja będzie się pogarszała. Z okazji Światowego Dnia Ziemi wiele miejscowości podejmuje różnego rodzaju inicjatywy, których celem jest zwrócenie uwagi na postępujący kryzys naszej planety i zachęcenie do podjęcia działań na rzecz przeciwdziałania jego skutkom. Każdego roku miasta organizują sprzątanie osiedli, parków czy kompleksów leśnych, do akcji mogą dołączyć wszyscy zainteresowani. Uczniowie placówek również biorą udział w sprzątaniu świata, terenu swojej szkoły, łącznie z obiektami przylegającymi. Sadzenie drzew jest ważnym elementem świętowania Dnia Ziemi, a Lasy Państwowe organizują w tym celu zbiorowe akcje. Warto zaznaczyć, że LP każdego roku sadzą około 500 mln drzew, 80 mln



drzew produkują szkółki leśne. Sadzonych jest coraz więcej drzew liściastych, dzięki czemu ich udział procentowy zwiększył się od czasu wojny z 13 do 23%.

Bez względu na to, gdzie mieszkamy, możemy dbać o środowisko. Jeśli planujemy jechać na urlop, zamiast samolotu wybieramy pociąg. Na co dzień warto przesiąść się z samochodu na rower lub korzystać z komunikacji miejskiej. Zanim wyrzucimy jakieś urządzenie do kosza, pamiętajmy, by sprawdzić, czy nadaje się do recyklingu. W trosce o środowisko utylizujemy odpady zgodnie z ich podziałem. Unikajmy kupowania plastikowych opakowań czy jednorazowych kubków. Ważne, żeby oszczędzać wodę i prąd oraz używać urządzeń energooszczędnych. Dobrym rozwiązaniem jest ponadto korzystanie z naturalnych źródeł energii. Jeśli pozwalają nam na to finanse, zastanówmy się nad instalacją paneli fotowoltaicznych, pomp ciepła czy zbiorników na wodę deszczową.

Miejski publiczny transport zbiorowy odgrywa pod wieloma względami ważną rolę dla miast i gmin oraz ich mieszkańców. Dla wielu posiadaczy samochodów jest on alternatywą dla własnego pojazdu i pozwala na samodzielny wybór rodzaju mobilności – także tej cichszej i bezpieczniejszej. Ponadto miejski publiczny transport zbiorowy w porównaniu do zmotoryzowanego ruchu indywidualnego zapewnia oszczędniejsze korzystanie z zasobów i jest mniej szkodliwy dla klimatu. Ma on niebagatelny wpływ na jakość powietrza, ponieważ pomaga zmniejszyć emisję zanieczyszczeń powodowaną transportem drogowym. Transport publiczny jest zatem głównym filarem mobilności miejskiej w przyszłości.

Polska Wschodnia rozwija się z dbałością o środowisko

Za sprawą dofinansowania z Unii Europejskiej infrastruktura transportowa i drogowa wschodniej Polski rozwinęła się z korzyścią zarówno dla mieszkańców, jak i dla środowiska. Poszczególne projekty realizowano w ramach działań 2.1 Zrównoważony transport miejski i 2.2 Infrastruktura drogowa – Programu Polska Wschodnia 2014–2020 (POPW), koordynowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Ze wsparcia skorzystały takie miasta jak: Olsztyn, Lublin, Białystok, Kielce i Rzeszów.

W projekcie „Rozwój transportu zbiorowego w Olsztynie – łańcuchy ekomobilności”, który uzyskał dofinansowanie w wysokości 76, 25 mln zł, przewidziano sieć ścieżek rowerowych, zatoki i pętle autobusowe. Kompleks drogowy wyposażony jest m.in. w urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego i ochrony środowiska. Pomyślano również o kanalizacji deszczowej i budowie dróg dojazdowych. Olsztyn oraz obszary przyległe zostały skomunikowane z południową obwodnicą, co wraz z pozostałym układem dróg dojazdowych eliminuje ruch tranzytowy z centrum miasta. Zbudowano parking Bike & Ride (10 stanowisk), a także zagospodarowano teren zielenią, elementami małej infrastruktury, przewidziano

adaptację istniejącego starodrzewu wraz z uzupełnieniem zieleni wysokiej i niskiej oraz trawnikowej.

W Rzeszowie zakupiono 50 nowoczesnych niskoemisyjnych autobusów, w tym 10 z napędem elektrycznym. Dodatkowo pojawiły się stacje do ładowania energii elektrycznej. Ponadto powstały m.in. nowe skrzyżowania, chodnik, ścieżki rowerowe oraz zjazdy publiczne i indywidualne. Nowe odcinki dróg DK19 i S19 zapewniły bezpośrednie połączenie z transeuropejską siecią transportową (TEN-T), a także wyprowadzenie poza miasto ruchu tranzytowego, czego efektem jest redukcja spalin.

Inwestycja „Rozwój infrastruktury transportu publicznego w Kielcach” zaowocowała zakupem 25 niskopodłogowych autobusów o napędzie hybrydowym, wyposażonych w liczne rozwiązania ułatwiające ich użytkowanie. Wysokość przyznanego dofinansowania wyniosła 76,66 mln zł. W ramach projektu rozbudowano też wybrane ulice i skrzyżowania, wydzielono buspasy, które ograniczają zatory drogowe i pozwalają na szybsze przejazdy. Powstały m.in. przystanki autobusowe, ścieżki rowerowe, chodniki, a także nowy system kanalizacji deszczowej oraz zbiornik wód opadowych. W trakcie realizacji jest projekt budowy infrastruktury tworzącej łańcuchy ekomobilności w postaci ciągów pieszych (chodniki) oraz rowerowych (ścieżki rowerowe), które umożliwią powiązanie transportu publicznego z indywidualną komunikacją rowerową i pieszą. Podobne działania, których celem jest promocja i realizacja wizji zrównoważonego transportu, podejmowane są w Białymstoku.

[Więcej przykładów realizacji w ramach POPW można znaleźć na stronie PARP.](#)

Dążymy do zielonej przyszłości

Latem bieżącego roku ruszy konkurs Zrównoważona mobilność miejska w ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej na lata 2021–2027 (FEPW). Program skupia się przede wszystkim na projektach, które przyspieszą adaptację miast do postępujących zmian klimatu. Wsparciem zostaną objęte działania z zakresu ekologicznych, zintegrowanych systemów mobilności miejskiej, przyczyniające się do redukcji zanieczyszczeń, hałasu i zwiększenia efektywności przemieszczania się w miastach i obszarach funkcjonalnych.

W ramach realizowanych przedsięwzięć infrastrukturalnych beneficjenci zapewnią priorytetowe traktowanie zielonej infrastruktury, zwłaszcza drzew. Mają one zostać uwzględnione w całym cyklu projektowym, m.in. poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni, w tym właściwą organizację prac budowlanych. Dofinansowane mogą zostać projekty na zakup bezemisyjnego taboru tramwajowego, trolejbusowego lub autobusowego (z napędem elektrycznym lub wodorowym). Wspierana będzie również realizacja zadań z zakresu budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury na potrzeby transportu



miejskiego i komplementarnych form mobilności. Wśród nich można wyróżnić m.in. stacje ładowania pojazdów elektrycznych, stacje tankowania wodoru czy strefy czystego transportu. Dofinansowywane będą też inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany z preferencją dla ruchu pieszego i rowerowego lub komunikacji zbiorowej (np. ciągi rowerowe i pieszo-rowerowe, chodniki, pasy ruchu dla komunikacji zbiorowej). Rozpoczęcie pierwszego naboru planowane jest na 11 lipca 2023 r., przewidywany budżet to 1,35 mld zł.

Kolejną inicjatywą w ramach FEPW jest konkurs Gospodarka o obiegu zamkniętym w MŚP, ukierunkowany m.in. na eliminowanie luki kompetencyjnej oraz wyzwań dotyczących finansowania rozwoju GOZ. Inwestycje MŚP przyczynią się do osiągnięcia założeń zrównoważonego rozwoju poprzez stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia.

Konkurs obejmie dwuetapowe wsparcie kompleksowych projektów MŚP na rzecz wdrożenia modelu biznesowego GOZ-transformacji, w tym m.in. doradztwo, audyt i analizę potrzeb oraz potencjału w zakresie możliwości wprowadzenia nowych rozwiązań czy stworzenie mapy zielonej transformacji. Nabór wniosków do pierwszego etapu, czyli opracowania modelu biznesowego transformacji przedsiębiorstwa na podstawie założeń GOZ, planowany jest od 10 października do 19 grudnia 2023 r. Przewidywana kwota dofinansowania wynosi 10 mln zł. Drugi etap konkursu, polegający na wdrożeniu działań wynikających z opracowanego modelu biznesowego rozpocznie się w 2024 r. Budżet to 100 mln zł. Do konkursu będą mogły przystąpić mikro, małe, średnie przedsiębiorstwa z województw: warmińsko-mazurskiego, świętokrzyskiego, lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego oraz mazowieckiego (regionalnego, poza Warszawą i przyległymi powiatami).

[Więcej informacji o konkursach w ramach FEPW można znaleźć na stronie PARP.](#)

Start-up z myślą o Ziemi

Idea troski o naszą planetę łączy ludzi na całym świecie. Ilustruje to przykład innowacyjnej aplikacji ScanTheSun służącej do optymalizacji instalacji fotowoltaicznych, tak aby zysk z energii słonecznej był jak największy, a koszt inwestycji – jak najniższy. Bezprzewodowe kanały komunikacji wykorzystywane są w celu natychmiastowego utworzenia końcowego raportu dostępnego online dla inwestora, gdzie zawarte są wykresy, prognozy i oceny zaprojektowanej instalacji. Cały proces, w trakcie którego opracowywane jest najbardziej opłacalne rozwiązanie fotowoltaiczne dla danego budynku, zajmuje tylko jedną minutę. Do tego nie wymaga specjalistycznej wiedzy ani obecności pracownika na dachu w celu przeprowadzania fizycznych pomiarów – wszystko można wykonać, znajdując się obok



budynku. Sztuczna inteligencja opracuje również projekt graficzny na podstawie realnych danych. Spółka ScanTheSun powstała w 2020 r., zaś kamieniami milowymi w jej rozwoju były przyznane dofinansowania: 779 tys. zł z Programu Polska Wschodnia w ramach poddziałania 1.1.1 Platformy startowe dla nowych pomysłów oraz 1 mln zł z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, połączonego ze wsparciem prywatnego inwestora VC Link.

Kontynuacją działań z Programu Polska Wschodnia (POPW) jest aktualnie trwający nabór do programu Platformy startowe dla nowych pomysłów w ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej (FEPW). Konkurs skierowany jest do wyspecjalizowanych ośrodków innowacji z Polski Wschodniej, działających w partnerstwie z innymi podmiotami ekosystemu wsparcia przedsiębiorczości start-upowej (m.in. uczelnie, fundusze VC, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy). Budżet wynosi 120 mln zł. Wnioski o dofinansowanie można składać od 18 kwietnia do 21 czerwca br.

[Więcej informacji o aktualnym naborze do Platform startowych dla nowych pomysłów jest tutaj.](#)

Innowacyjna technologia utylizacji odpadów

Na Politechnice Gdańskiej powstało rozwiązanie pod nazwą „W2H2” – to reaktor do pirolizy odpadów przemysłowych lub komunalnych oraz do redukcji i oczyszczania gazu pirolitycznego z ciężkich węglowodorów i cząstek węgla. Technologia pozwala na utylizację niesortowanych odpadów do postaci karbonizatu i odzysk energii w postaci gazu o dużej zawartości wodoru.

Pirolizer jest to reaktor, w którym złożone materiały węglowodorowe rozpadają się w beztlenowym procesie wygrzewania surowca w wysokich temperaturach na proste pierwiastki i związki. W wyniku pirolizy odpadów powstaje gaz syntezowy, czyli zawierający m.in. metan, tlenek węgla i bardzo dużą ilość wodoru. Następnie odbywa się separacja syngazu, dzięki której uzyskuje się jedno z najbardziej pożądanych źródeł zielonej energii, tj. czysty wodór. Efektem procesu jest również karbonizat zawierający 60–80% czystego węgla, który może zostać wykorzystany w celach grzewczych lub w wielu innych procesach technologicznych.

Opracowana przez zespół naukowy z Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Gdańskiej technologia charakteryzuje się dużą dbałością o ochronę środowiska, a jednocześnie stanowi realną alternatywę dla pozyskiwania konwencjonalnych paliw kopalnych. To rozwiązanie, dzięki któremu z niepotrzebnych odpadów można zapewnić ekologiczny transport i efektywne ogrzewanie. Zostało ono docenione podczas finału XXV edycji konkursu Polski Produkt Przyszłości. Twórcy „W2H2” – W2H2 Sp z o.o. oraz



Politechnika Gdańska otrzymali nagrodę główną w kategorii „Wspólny produkt przyszłości instytucji szkolnictwa wyższego i nauki oraz przedsiębiorcy”. Ponadto projekt ten otrzymał nagrodę specjalną ministra edukacji i nauki.

Konkurs Polski Produkt Przyszłości od 25 lat promuje i wspiera rozwój innowacyjnych produktów i technologii opracowywanych w naszym kraju. Biorą w nim udział utalentowani rodzimi naukowcy, inżynierowie i przedsiębiorcy, będący twórcami najbardziej przyszłościowych i odpowiadających na potrzeby współczesnego świata rozwiązań. Organizatorami konkursu są Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR). Kolejna odsłona tego wydarzenia odbędzie się za rok.

[Więcej informacji na temat tegorocznej edycji Polskiego Produktu Przyszłości można przeczytać tutaj.](#)



Fundusze
Europejskie



Rzeczpospolita
Polska



PARP
Grupa PFR

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne



Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości



ul. Pańska 81/83
00-834 Warszawa



tel.: +48 (22) 432 80 80
fax: +48 (22) 432 86 20



e-mail: biuro@parp.gov.pl
www.parp.gov.pl